Giselle Ecury met roman 'Erfdeel'

'Het is beter alléén alleen te zijn'

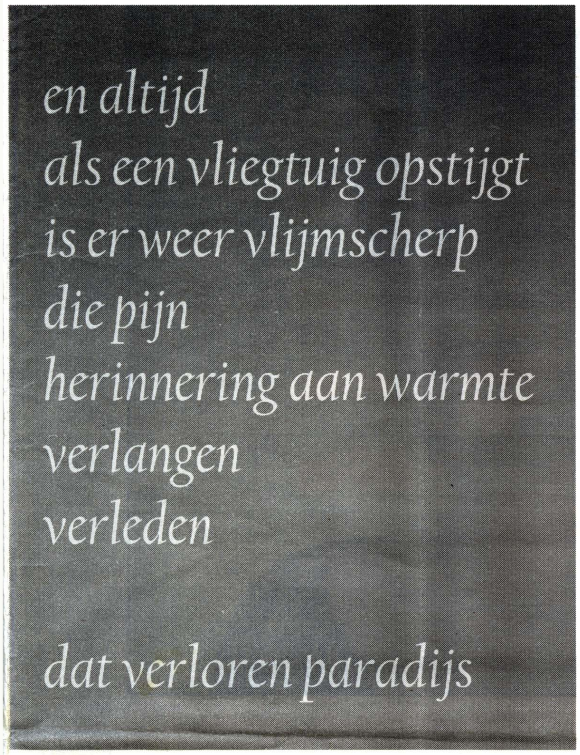

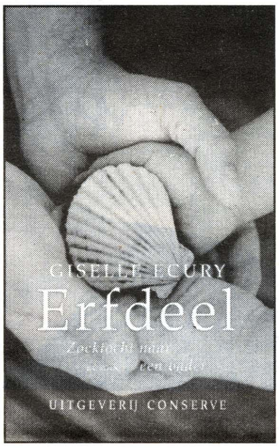

Giselle Ecury

Door: Wim Rutgers

Nadat vorig jaar haar gedichtenbundel over ziekte en overlijden van haar moeder 'Terug die tijd, herinneringen aan dementie' verscheen, komt de op Aruba geboren maar al op jonge leeftijd naar Nederland vertrokken Giselle Ecury nu met de voldragen roman 'Erfdeel' van ruim tweehonderdvijftig pagina's, waarin de hoofdfiguur op zoek is naar haar vader die plotseling verdween toen ze zes jaar was en van wie ze sindsdien, ondanks alle pogingen, taal noch teken meer vernomen heeft.

Tussen een proloog en een kort slothoofdstukje dat de titel 'erfdeel' draagt, bestaat het verhaal uit vier delen, waarin de hoofdpersoon Carmen Dolores Maria aan begin en eind centraal staat. Zij vertelt haar deel van het verhaal in de ik-vorm. In de twee tussendelen wordt het verhaal achtereenvolgens in de hij-vorm en de zij-vorm verteld vanuit de twee andere hoofdfiguren, de Arubaanse vader Benedicto Enrique Eduardo Gonzalez en een beroemde Nederlandse sopraan Clara van Schoonhoven. Dat heeft tot gevolg dat de lezer al vanaf het tweede deel steeds meer weet dan de hoofdfiguur Carmen zelf. Het moment waarop ook de hoofdpersoon het raadsel waarna ze op zoek is zal oplossen stelt de auteur uit tot de laatste bladzijde en dan nog in bedekte termen. Clara blijkt de sleutel tot de oplossing van Carmens zoektocht al heel lang in haar bezit te hebben maar ze spreekt zich niet uit en geeft het raadsel pas na haar dood prijs.
Voor de aandachtige lezer zit het verhaal vol met kleine literaire trucjes, zoals bijvoorbeeld een parallelle hoofdstukstructuur, het spel met de namen Clara en Claire, Carmen als hoofdpersoon en de gelijknamige opera, de exotische naam van Clara's hond en een oud Nederlands kinderliedje, de contrastwerking in het huwelijk van Carmen met Paul en dat van Clara met Gerard, de parallellie in de relatie van Clara met Benedicto en die van Carmen met Ralph, het doodsmotief, het leidmotief van de kinderloosheid of een ogenschijnlijk onbetekenend detail als een vest of trui om geen kou te vatten. Zowel Carmen als Clara zijn enthousiaste tuinliefhebbers. Dit zijn maar een paar grepen want het verhaal zit er vol mee.
Ook ruimtelijk omvat Aruba het Europese gebeuren in het verhaal. Het eerste deel, 'dat verloren paradijs' bevat herinneringen van Carmen aan haar jeugd op Aruba, haar Nederlandse moeder en vooral haar Arubaanse vader. De winterse kou in Nederland contrasteert met de tropische warmte van het eiland. Het vierde deel 'no matter what' beschrijft de realiteit in de vorm van een hernieuwde, toeristische, kennismaking van Carmen met haar geboorte-eiland waarbij het vooral opvalt hoe weinig mensen van het eiland ze daarbij ontmoet en beschrijft. In feite heeft ze nog wel een gevoelsmatige sterke band met het eiland maar niet met de mensen omdat ze bovendien de taal niet spreekt. De beschrijving van het ongeïnteresseerde gedrag van de Setar-employee zou zo in een ouderwetse passantenroman passen. Haar vluchtige contact met ene Ralph is in feite een literaire echo op het contact dat de zangeres en Carmens vader ooit eveneens kortstondig in Wenen blijken gehad te hebben.
Het blijkt moeilijk je te binden. Carmens kinderloze huwelijk loopt stuk, waarna zij, maar ook andere personages in het verhaal heel terughoudend tegenover hechte bindingen staan: "Ik had geleerd dat ik beter alleen alleen kon zijn..." Daartegenover spelen prachtige beschrijvingen van de natuur in zowel Aruba als Nederland een grote rol: "Gek, dacht ik. Ik houd het meest van de winter, terwijl ik eigenlijk een tropenkind ben. Ik woon hier in een oer-Hollands huis op het pure platteland, terwijl mijn wortels ergens rond de evenaar liggen. Ik houd van dit land. Maar toch."

Giselle Ecury schrijft een poëtische en evocerende stijl. Zo zijn er talrijke mooie fragmenten aan te wijzen. De beschrijving van Carmens jeugd, haar school, een vriendinnetje en de relatie tot haar moeder heb ik direct aangestreept en zou ik zo in een bloemlezing willen opnemen. In een fragmentje als "Ik kom hier vandaan, maar ben niet van hier. Ik ben zo Hollands als een paar klompen en ik houd van de polders en seizoenen, zelfs van de sombere oktoberstormen. Het weerzien met dit eiland is slechts heimwee naar heel vroeger toen ik nog een vader had" worden de zoektocht naar de vader thematisch verbonden met een positiebepaling in de tijd tussen herkomst, heden en toekomst en in de ruimte tussen vaderland en moederland – het land van de vader en het land van de moeder.
Arubaanse leerlingen krijgen steeds meer keus van Nederlandstalige boeken over het eigen eiland voor leeslijst of leesdossier. Na en naast Denis Henriquez en Jacques Thönissen hebben ze nu ook Giselle Ecury. Ze schreef een voldragen romandebuut dat er zijn mag.

Giselle Ecury, Erfdeel
Schoorl: Uitgeverij Conserve
256 pagina's
ISBN 90 5429 224 5
www.conserve.nl